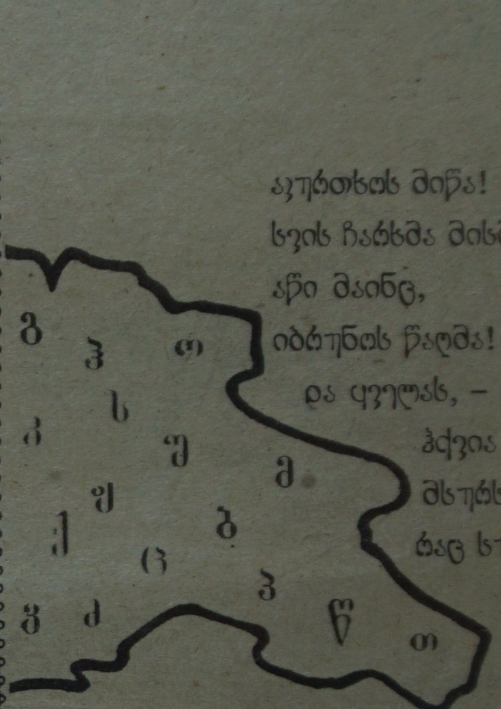
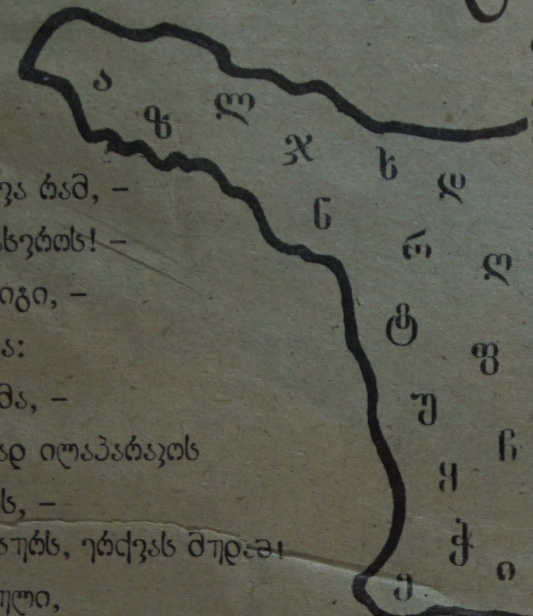

ქართულ!

სამართალის ენის სახელმწიფო პალატის ქუთაისის სამართალის განყოფილება * №1, 1998 წელი

ბაც სურდა საბას

თუ მხარეს სხვა ბამ, -
ღმერთმა დამლასვრტს! -
მხარეს მსთლდ იგი, -
ბაც საბას სურდა:
კაცმა ქართულმა, -
მხარეს ქართულად ილაპარაკოს
და საქართულს, -
საქართულთ, მხარეს, ჯრქვას მარჯა!
ღმერთმა ქართული,
აქ და მარჯ,

აქრტსტს შინა!
სუის ჩატსმა მისმა,
აქი მაინც,
იბტუნტს წაღმა! -
და ყველას, -
ბქვია ქართული უსხაც,-
მხარეს, - სურდეს იგი, -
ბაც სურდა საბას!

მუხრან
მაჭავარიანი

ისტორია მოწმობს: შეიძლება
ნადგურდეს ერი და გადარჩეს
... მაგრამ თუკი ენა მოკვდება,
რაც უთუოდ გადაგვარდება...
ერის სიცოცხლე იწყება ენის
დაბადებით...
ენის კვდომა იწყება მისი ფუნ-
ქციის დამცრობით...
ბიბლია გვაცანავლის: უფალმა
ბაყარო სიტყვის ძალით შექმნა,
რგებიც სხვადასხვა ენების გაჩე-
ამ წარმოშვა...
...კაცობრიობის განვითარების
თანამედროვე ეტაპზე აქტიურდება
ინტეგრაციული პროცესები,
ყალიბდება ღია საზოგადოება;
ასეთ სიტუაციაში დიდი ენები
„ჩაყლაპავენ“ პატარა ენებს, ინ-
ტერნეტის ინფორმაციის მშობლი-
ურ ენაზე ვერმიმდები ხალხები
თუ სახელმწიფოები დაკარგავენ
თავიანთ ენას არა მხოლოდ რო-
გორც საზოგადო საკომუნიკაციო
საშუალებას, არამედ როგორც
ეროვნული კულტურის შემოქმედ-
საც...
მაოფლიოში ენათა კვდომისა და
გააჭურების ერა უკვე აქტიურ ფა-
ზაშია შესული...
შეიძლება უფუნქციოდ დარჩეს
მრავალმილიონიანი ხალხების ენაც,
თუკი მათი დედაენა ჩამორჩება
საერთაშორისო დინამიკას...
ჩვენი ენა ხანგრძლივი წარსუ-
ლის მქონეა, მაგრამ თანამედროვე
პირობებში მანაც დიდია საფრთხე
იმისა, რომ საბჭოთა კავშირის
დროინდელი რუსულის ნაცვლად
ახლა ინგლისურმა თუ ინტერნე-
ტის ქსელის სხვა ენამ შეხლუ-
დოს მისი ფუნქციონირება...
...ჩვენში უკვე შემოჭრილი უამ-
რავი უცხო ტერმინი შებღვლავს
უპირებს საქართველოში საქ-
მისწარმოების ოფიციალურ ენას
- ქართულ სალიტერატურო ენას...

შეიძლება დაბეჯითებით ითქვას,
რომ ყოველი სახელმწიფოს ენობრივი
პოლიტიკა მის იდეოლოგიასაც გან-
საზღვრავს და სიძლიერესაც ასახავს.
ამდენად, საზოგადოებრივი წყობის
ჩამოყალიბებისა თუ სახელმწი-
ფოებრიობის აღდგენის პროცესში
მყოფმა ყველა ქვეყანამ თავიდანვე
სერიოზული ყურადღება უნდა და-
უთმოს სახელმწიფო ენას.

სახელმწიფო ენის ფუნქციონირება
სახელმწიფოს ძლიერების ერთ-ერთ-
პანიტბთან ურთიერთობისას წარ-
მოქმნილ ენობრივ პრობლემებს; შე-
საბამისად, უფრო გაიოლდებოდა ქუ-
ჩებსა და მოედნებზე უცხოენოვანი
წარწერების შეხლუდვაც, რომელ-
თა შინაარსიც უმრავლესობისთვის
გაუგებარია და რომლებიც ჩვენში
ცივილიზაციის შემოსვლის მოქვე-
ნებით სურათს ხატავენ. არც აუა-
რებელი რაოდენობით შემოსული
უცნობი წარმოების სასურსათო და
სამრეწველო საქონელი მოხედებოდა

ლოები ჩამოყალიბა...
საქართველოს ენის სახელმწიფო
პალატის ქუთაისის სამართალის
დაფუძნებას, შეიძლება ითქვას, თა-
ვისი ისტორია აქვს; კერძოდ:
1995 წელს ქუთაისის აკ. წერეთ-
ლის სახელობის სახელმწიფო უნი-
ვერსიტეტის დიპლომატიის სა-
მეცნიერო-კვლევით ინსტიტუტში შე-
მუშავდა „საქართველოს სახელმწი-
ფო ენის ფუნქციონირების მაკონ-
ტროლებელი კომისიის პროგრამა-

არ ვცდილობთ ვამტკიცოთ, რომ
ჩვენი ახლად აღორძინებული სახელ-
მწიფო გულზედაკრეფით, მშვიდად
უცქერის თავისი ძირითადი ნიშნის
უარყოფას: ჯერ კიდევ 1991 წელს
საქართველოს პირველმა პრეზიდენ-
ტმა შექმნა სახელმწიფო კომისია
ენობრივი პოლიტიკის განსასაზ-
ღვრად... ცნობილი მოვლენების შემ-
დეგ, 1995 წელს, ამოქმედდა ქარ-
თული ენის მუდმივი სახელმწიფო
კომისია, რომელსაც სათავეში ახლა-
დარჩეული პრეზიდენტი ჩაუდგია მოვ-
ვიანებით შეიქმნა საქართველოს ენის
სახელმწიფო პალატაც, რომელმაც
ქვეყნის სხვადასხვა რაიონში - ენის
პალატის ადგილობრივი სამმართვე-

ლემბა გამოკვეთილი:
1. ქალაქის გარეგანობის
(რეკლამების, აბრების, ქუჩებისა
და მოედნების სახელწოდებები...)
ენობრივი გამართულობის კონ-
ტროლს
2. ქალაქის ტერიტორიაზე გან-
თავსებულ წარმოება-დანე-
სებულ ენებში (მიუხედავად მათი
ორგანიზაციულ-სამართლებრივი
ფორმისა) საქმისწარმოების ენი-
სა და ტერმინოლოგიის ქართულ
სალიტერატურო ენაზე გამართვა-
დამკვიდრება...
3. საქართველოს სახელმწიფო
ენის სასურველ დონეზე „სწავ-
ლების მიზნით, აქტიური თანამ-
შრომლობა ქალაქის ტერიტორი-
აზე არსებულ სასწავლო დანე-
სებულ ენებთან...

დღეს უკვე იურიდიული ბარი-
ერები აღარ არსებობს და საქარ-
თველოს ენის სახელმწიფო პა-
ლატის ქუთაისის სამმართველოც,
ქალაქის ხელმძღვანელობის ხელ-
შეწყობით, გარკვეულ რიგს ას-
რულებს სახელმწიფო ენის კონ-
სტიტუციური სტატუსის განმტკი-
ციებისა და თანამედროვე ქარ-
თული სალიტერატურო ენის წარ-
მების დამკვიდრებაში.
თუ ქალაქის ტერიტორიაზე გან-
თავსებულ ენობრივ ფაქტორთა
ნოვებს გადავიხედოთ თვალს და
ვინახავთ, რომ მშობლიური ქარ-
თული არც თუ ისე საკმალო
მდგომარეობაშია, თუნდაც ტენდენ-
ცია იმისა რომ უცხოენოვანი რე-
ლამ-წარწერები მტკიცედ დამ-
კვიდრდნენ ჩვენში, მანაც არის
და სახელმწიფო ენის სერიოზულ
საფრთხეს უწყობს მათუბტეს სა-
ზოგადოებრივი აზრიც,
ჯერჯერობით, ცხადად არ არის

სახელმწიფო ენა - ქვეყნის ღირსების სამომი!

ქუთაისის ენის სამმართველოს მუ-
შაობის სამი ძირითადი მიმართუ-

ჩვენ, ენა და ქურა

„...ავს თუ ავი არ უწოდო,

საბჭოური წყობის დანგრევასა და საბაზრო ეკონომიკის დამკვიდრებას განითარების პროცესს მრავალი და დიდი და უარყოფითი შედეგი მოჰყვა. გარდამავალ ეპოქასთან დაკავშირებული ძვრები ქართული ენის ღირსებასა და კონსტიტუციურ სტატუსსაც შეეხო. მართალია, იგი გათავისუფლდა რუსული ენის მოძალებისაგან, მაგრამ ახლა ინგლისურის, თურქულისა და სხვა ენებისაგან მოკლეს საფრთხე ქართულის, როგორც სახელმწიფო ენის, დაცვის ხელშეწყობის საკითხი. დღეს ყოველი ფეხის ნაბიჯზე ქუჩებსა და მოედნებზე განთავსებულ ენობრივ თვალსაზიარებებს ვაწყდებით მშობლიური ენის უგულვებელყოფის არაერთ ფაქტს. სწორედ ამიტომ გადავწყვიტეთ, შევთავაზოთ რურიკო „ჩვენი ენა და ქურა“. რა თქმა უნდა, მართონი ვერას გაუხედავთ. ვიდრე მოთას, აკაკის, ვახტანგისა და გალაკტიონის ენა „ქუჩისა და კომერციის ენად“ იქცევა, ყველამ ერთად უნდა ჩაიხრუნოს, რათა ქართულმა ენამ ღირსეული ადგილი დაიმკვიდროს ქვეყნის სამეცნიერო, კულტურულა და ყოფით ცხოვრებაში.

რუბრიკაში საუბარი გვექნება საზოგადოებრივი დანიშნულების

ენობრივ თვალსაზიარებებზე, ვიმსჯელებთ მათი მართებულობისა და მიზანშეწონილობის შესახებ, განვიხილავთ სხვადასხვა წინადადებებს, მოსაზრებებს, ვუბასუხებთ მკითხველთა შეკითხვებს.

„ყველაზე იაფი ავთიაჟი“

აშკარა ალოგიკური შინაარსის წარწერა მიუხედავად იმისა, რომ არაერთ შემთხვევაში გასწორდა აღნიშნული შეცდომა, ჯერ კიდევ ვხვდებით თავმოწონე აბრებს წარწერით: „ყველაზე იაფი ავთიაჟი“.

ვიდრე ამ სარეკლამო ტექსტის მართებულობაში გავრკვეოდით, კარგი იქნებოდა, გვეკითხა, შეიძლება თუ არა ავთიაჟი იყოს იაფი? ვინაა ავთიაჟი შეიძლება იყოს დიდი ან პატარა, ძველი ან ახალი, ღია ან დაკეტილი და არამც და არამც — იაფი ის, რაც შეიძლება იაფი იყოს, არის ფასი. მაგრამ თუკი ასეც დაწერეთ: „ყველაზე იაფ ფასიანი ავთიაჟი“, მივიღებთ „ყველაზე ძვირფასს“, „ღირებულის“ სპირისპირულ შიშველობას, ე.ი. მდარეს, ცუდს. ეს კი ანტირეკლამა გამოვა. რეკლამა მეტყველი და ენობრივად გამართული იქნება, თუკი

დაწეროთ: შედეგად იაფად წამლები ფასდაკლებით რაც შეეხება უცხოენოვან აბრარეკლამებს ავთიაჟებზე, ხშირად გვხვდება ლათინური APOTHEKA, იშვიათად, ინგლისური DRUGSTORE.

იმისათვის, რომ ადამიანმა იოლად და დროულად შეიცნოს ესა თუ ის დანესებულება, საგანი თუ ნივთი, პირობა თუ დანიშნულება, არსებობს მრავალი სიმბოლური აღნიშვნა. გამონაკლისს არც მედიცინა წარმოადგენს. ყველას გვინახავს მისი საერთაშორისო ნიშანი ფიალითა და გველის გამოსახულებით, რომელიც წარმატებით შეცვლიდა ნებისმიერ უცხო ენაზე შესრულებულ წარწერას. ასეთივე წარმატებით, არაქართული რეკლამის ნაცვლად, შეიძლება გამოვიყენოთ ნათელი ფერები თეთრ ფონზე, რაც ავთიაჟს საცნაურყოფს ნებისმიერ ეროვნების ადამიანისათვის.

„მარკული მალაზია“

„მარკული საქონელი“ — „იაფი ავთიაჟის“ ანალოგიური შინაარსობრივი შეუსაბამობის წარწერაა, რომელიც გვაუწყებს, რომ აქ იყიდება არა მხოლოდ სურსათი, საკვები პროდუქტები, არამედ შეიძლება სხვადასხვა დანიშნულების საყოფაცხოვრებო საქონლის შეძენა.

მალაზიის შერევა რაიმესთან, დაგვეთანხმებით, არსად ხდება, ან შეიძლება კი სავაჭრო დანესებულება რამეს შეერიოს? ხოლო რაც შეეხება

კარგს სახელად რა დავარქო?!

საქონელს, იგი მხოლოდ სხვადასხვა დანიშნულების (და არა შერეული) არის და იგივე ნივთში შერევა არც ქურა და უნდა იქნება გულისხმობს. განსხვავებული დანიშნულების საქონელს აქვს ერთი განზოგადებული სახელი, განსაზღვრბ „სამრეწველი“. ამდენად, ვინაიდან საკვები პროდუქტები სამრეწველი საქონელს არ მიეკუთვნება, მარტებულება:

სასურსათო და სამრეწველო მალაზია

სურსათი სამრეწველო საქონელი

„საქონელი დარბაზი“

წარწერა ენობრივად გამართულია აქ სადავო არაფერია თუმცა, თუ საქონელს სხვა მხრიდან შევხვდებით, შეიძლება რამდენიმე შენიშვნა გაკეთდეს.

„საქონელი დარბაზი“ მომსახურების კონკრეტულ მნიშვნელობაზე მიუთითებს. ამიტომ, იგი გამოირიცხავს ქვლების ან სხვა სახის ნვეულების ჩატარების შესაძლებლობას. ლოგიკურად „საქონელი დარბაზი“ მხოლოდ ქონებისთვის უნდა იყოს განკუთვნილი,

მაგრამ ჩვენი შეჯიბრების მიზანი სხვაა და საერთოზე ყურადღებას არც გავამახვილებდით, რომ არა ერთი ფსიქოლოგიური მოზენტი.

არაერთხელ, დაკრძალვის შემდეგ, ყველანი მიუწვევდით ქველზე შევდივართ შენობაში, სადაც მიწვალბულის სულის მოსახსენებლად ტრაპეზია (სიტყვა „სუფრა“ სამგლოვიარო განწყობისთვის, ვფიქრობთ, უადგილოა) გამართული და შესასუფრავიან ვხვდებით ყანების, გვირგვინებისა თუ საქონილო ხეიმის სხვა სიმბოლურ გამოხატულებებს წარწერით: „საქონელი დარბაზი“.

დაგვეთანხმებით, ალბათ, საქონელი სახლში ქვლები უარყოფით ასოციაციებს იწვევს.

ამგვარ სიტუაციას თავიდან ავიცილებთ, თუ სწავთისხადაში უფრო მეტ ყურადღებას გამოვიჩინოთ. ქონილი და ქვლები, ორივე ტრადიციული ხალხური რიტუალია. ამიტომ, უფრო მიზანშეწონილი და მართებული იქნება წარწერები: სარიტუალო დარბაზი სანესქუფულებო დარბაზი

მასალა მოამზად იოსებ იარღანაშვილმა

სიტყვები პრივილეზი ანუ ენის მარგალიტები

გადამქართულდა - გადაგაკვიფდა!

რაც ძველთვის მისწავრაში ძველულად აღარ ხსენდება, ის მისთვის დავიწყებულია — ასე შეიქმნა განიხარტოს საოცარი სიტყვა „გადამქართულდა“.

ქართულში ბევრ სიტყვას საინტერესო ისტორია აქვს. ჩვენი დღევანდელი არჩევანი — „გადამქართულდა“ — პოეზიასა და სამეცნიერო ლიტერატურაში უმართებულოდაა განაღვივებული, ამიტომაც გადავიწყებთ მის შესახებ მსჯელობა.

ფრიდონ ხალვაშმა 1983 წელს გამოაქვეყნა ლექსი „გადამქართულდა“, ავტორის უფრო წინასიტყვაობაში გამოთქმული მოსაზრების მიხედვით, სიტყვა „გადამქართულდა“ „აჭარაში გაიწინა უცხო ენის ხანგრძლივი ბატონობის ფაშს. დღეს ამ სიტყვას ხმარობენ ქორიხგაღმედი თანამემამულეები“.

დედა, ჩვენი ენა, ჩვენი ლექსი ქართული“ (სქართული ენა და ლიტერატურა სკოლაში, 1986, №4): „ერთ დროს საქართველოს მონყვეტილ კუთხეში შეიქმნა ჩვენი ენისა და კინაობისათვის შემზარავი სიტყვა — „გადამქართულდა“, რომელიც, ფაქტობრივად, ქართველობის დავინყებას ნიშნავს... „გადამქართულდა“ უმწარესი, სიკვდილზე თავზარდაბეჭეტი სიტყვაა, რომელიც დედაქართულმა, ადგილის პრძენმა დედამ, თავისი უგულისხმო შეიღების გამოსაფხიზლებლად და გასაფრთხილებლად შუა“ (იქვე, გვწმ დი 46).

ქართული ენისა და ქართველი ერის, ზოგადად, ქართული პატრიოტიზმის აღზევების პერიოდში შეიქმნა „გადამქართულდა“ — ე.ი. ის, რაც ჩემს ცნობიერებაში ქართული ენით არ ინახება (არ დეფს), ის აღარ არსებობს, ჩემი მშობლიური ენიდან წაშლა ნიშნავს ჩემი მესხერებიდან წაშლას. ის, რაც ქართული არ არის, ჩემთვის არც ცოცხლობს!

წარმოგვცეხდავთ, ამ სიტყვის შემოქმედმა ხატოვნად გაიზრა „დავინყების“ ცნება. რაიმეს დავინყება მამინ ხდება, როცა მშობლიური ენიდან წაიშლება (მშობლიური ენის, როგორც სამყაროს ხედავალქმის სისტემის შესახებ, სხვა დროს)...

ახალი სიტყვის დაგადება დავითაგონს ნიშნითა ალვაძლილი: ენას ერთი ადამიანი ვერ შეაძენს. ერთი ადამიანი მოჰახი — მრი — საუკუნეების განმავლობაში დავითარი ავსოლუტურით აერთობს სიტყვასა და მათ თვალში უწვდომელ პარადიგმულ ჯაჭვს.

ჩვენი რუბრიკის მიზანია სიტყვათმხადაგონს პრევენს-ზე თვალის გადახედავა.

ში „გადამქართულდა“ განმარტებულია, როგორც „გადავინყება“, „გულისადა გადავინყება“.

„გადამქართულდა“ ვერ შეიქმნებოდა ქართულის გადავინყების ფაშს გარდა ამისა, მველევართა მიერ დასახელებულ რეგიონებში, ე.ი. იქ, სადაც ეს სიტყვა ახლაც ინტენსიურად ისმის, ქართული მშვენიერად ახსოვთ. კერძოდ, აჭარაზე რომ არაფერი ვთქვათ (ისედაც ნათელია), სამმა მილიონმა ქაცქა თვეის მშობლიურ ენად ქართული დაასახელა ისინი დღესაც გამართულად ლაპარაკობენ ბევრმა თურქულიც კი არ იცის სწორედ გადამქართულდა მათთვის ყველაზე უფრო ქართული ლაზაში და ამავე დროს სველიანი სიტყვა.

საქართველოს დღევანდელი მჭირვების ფაშსაც კი „ჩაქულდა“ გადაქართულდა ანუ გული გაიმხვევთ და აჭარულ-იმერულ-ქართულად ქართული ყველაფერზე მაღლა დააყენეთ მომავალი ხომ მაინც ჩვენია! ამიტომაც, საქართველოს გმორული წარსულიდან რაც შეიძლება ნაკლები რამ გადამქართულდავთ თავიანთივე ნაგები წარსული ხომ მომავლის ყველაზე უფროსი სიმარჯველია.

ღვანღმოსილი პოეტის აზრით, „გადამქართულდა“ ქართულის გადავინყებას ნიშნავს: „...ვი, როგორც გადამქართულდა, სხვა რა დავარქვა, როცა მიჭირს სიტყვის გამართვა? ვცოცხლობ, კარგად ვარ, უქართულად თუმცა ავად ვარ!“ უთუოდ ფრიდონ ხალვაშის ლექსის გავლენით, „გადამქართულდას“ შესახებ მსგავს მოსაზრებას ავითარებს ცნობილი ენათმეცნიერი მურმან სუხიშვილი წერილში „ჩვენი

ჩვენი მოსაზრება „გადამქართულდას“ შესახებ 1986 წელს დაიწერა, მაგრამ მამინ მისი გამოქვეყნებისგან თავი შევიკავეთ... ამას წინათ თბილისის ერთ-ერთმა ცნობილმა სკოლამ დედაენას ლაზაში სპექტაკლი საღამო მიუძღვნა, სადაც ისევ უმართებულოდ დაისაჯა გაილანძლა მრავალმხრივ საინტერესო სიტყვა — „გადამქართულდა“, ამიტომ გადავწყვიტეთ მისი შემზარავი არსისა და ხილრმის წარმოჩენა გაზეთ „ქართულს“ საშუალებით.

ჩვენი აზრით, „გადამქართულდა“

წარმოადგენილ სემანტიკური გააზრების გარდა, ჩვენი აზრის სისწორეზე მეტყველებს კიდევ სამი გარემოება:

აჭარულსა და იმერულ კოლონებში დადასტურებულის იდენტური მნიშვნელობით „გადამქართულდა“ აქტიურად გამოიყენება ცენტრალურ ქართულ კილოში — ქართულრში; კერძოდ, სხვადასხვა ავტორის მიერ სხვადასხვა დროს შედგენილ ქართულ ლექსიკონებ-

საქონელი ყალიბითა (სუბექტური წყობის სათავისო ქვეყის ფორმა) და შესაბამისად მნიშვნელობითაც „გადამქართულდას“ მნი რაქულ შეიქ დასტურდება „გულს გათაქართულდას“ — მწარებსას ქორს უმედურებას გაუღელას გაუღელაფება გამოხვედდა.

მამ ასე მჭირვარს მჭირვარს

ამიტომ უნდა იყოს

საქმისწარმოება და შერეული მოტივი

„ჩვენი სურვილია ენის საგარეოველსთან თანამშრომლობა“ — აგობს ლეპერ მარალაივილი

საქართველოს ენის სახელმწიფო კვლევის ქუთაისის სამხარეო კვლევითი ცენტრის ხელმძღვანელი...

სამეთვალყურეო საბჭოს წევრს, სოციალური და კულტურის საკითხთა სამსახურის უფროსს, ბ. დემურ მარალაივილს...

კითხვობა და საუბრობენ ქართულად, ენობრივი ბარიერი აღარ არსებობს...

ქუთაისის ელექტრომექანიკური ქარხნის (ამჟამად სააქციო საზოგადოება „ელექტრომექანიკოსი“...

„ნიღბის ნინ ჩვენს სანარმოში, ფაქტობრივად, მთელი ტექნიკური ტექნოლოგია გაქართულდა...“

„მიუხედავად განუვლი საშუალებებისა, — განმარტა ბნმა დემურმა, — ენობრივი პრობლემები მაინც გვაქვს...“

უხსო-სიყვავი... ჩვენი ცხოვრების თანამედროვე პრობლემა, საზოგადოების კონტაქტებში...

ნარმოდგენილი განსამარტავი ენობრივი ერთეულების შერჩევით...

სის ნინ. „პოლიზა“ — მომზობა, რომელსაც იძლევა სადაზღვევო საზოგადოება...

ჩვენი „ღელა ენა“ გაინს უხსო სხვაბისთვის...

საბრუნო-ირანისა და საქართველოს ურთიერთობის დაახლოებით 2500 წლის ისტორია აქვს...

და სტუდენტობას იმდენად ძალუბად აღქმბა, რომ უკვე ჩამოყალიბდა „გაუფი“...

კი ვასწავლ, მაგრამ მომავალში როგორ მოვიქცე, აღარ ვიცი და თანაც...

...ქუთაისის აკაკი წერეთლის სახელობის სახელმწიფო უნივერსიტეტის და გილანის უნივერსიტეტის შორის...

...უნიანიდან დრო ძაღვან ცოტა იყო, მუხად ინტენიორად ვმუშაობდით...

...უნიანიდან დრო ძაღვან ცოტა იყო, მუხად ინტენიორად ვმუშაობდით...

სწორივეყვლა

ქართული ენა შედგება „ქოქიტი, განვიორბული, კოლგოცოლი“...

ში, ნაქვინა ის „ქოქიტი“ სწორივეყვლა...

Table with 2 columns: მისარი უროგამი, მართივეყვლა. Lists words and their variations.

Table with 2 columns: მართივეყვლა, მართივეყვლა. Lists words and their variations.

შენიშვნა: უძველესი დროიდან მოყოლებული დღემდე, სალიტერატურო ქართულში...